

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาการใช้โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจต่อพฤติกรรมการใช้ยาตามเกณฑ์การรักษาของผู้ป่วยจิตเภท โรงพยาบาลจิตเวชสระแก้วราชนครินทร์ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้ยาตามเกณฑ์การรักษาของผู้ป่วยจิตเภทโรงพยาบาลจิตเวชสระแก้วราชนครินทร์ ก่อนและหลังเข้าร่วมโปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจ ในกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 คน ซึ่งสามารถนำเสนอผลการศึกษาในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย แบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 2 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการใช้ยาตามเกณฑ์การรักษาของผู้ป่วยจิตเภท

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 3 ร้อยละของผู้ป่วยจิตเภทที่ได้รับการใช้โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจจำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	9	45
หญิง	11	55
อายุ		
20-29 ปี	3	15
30-39 ปี	10	50
40-49 ปี	7	35
50-59 ปี	0	0

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สถานภาพสมรส		
โสด	12	60
คู่	5	25
หม้าย	3	15
หย่า	0	0
แยก	0	0
ระดับการศึกษา		
ไม่ได้เรียน	1	5
ประถมศึกษา	9	45
มัธยมศึกษา	7	35
ปวช.	1	5
ปวส./อนุปริญญา	2	10
ปริญญาตรี	0	0
อาชีพ		
ไม่มีอาชีพ	10	50
รับราชการ	0	0
ทำสวน	2	10
ค้าขาย	1	5
รับจ้าง	5	25
อื่นๆ	2	10
ผู้ที่ให้การดูแลเมื่อเจ็บป่วย		
บิดา-มารดา	11	55
สามี-ภรรยา	3	15
บุตร	1	5
พี่-น้อง	3	15
อื่นๆ	2	10

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
จำนวนครั้งที่เข้ารับการรักษา		
1-5 ครั้ง	9	45
6-10 ครั้ง	11	55
11 -15 ครั้ง	0	0
ระยะเวลาการเจ็บป่วย		
1-5 ปี	6	30
6-10 ปี	8	40
11-15 ปี	4	20
16-20 ปี	2	10
ความรู้สึกถึงผลกระทบที่ได้รับจากฤทธิ์ข้างเคียงของยารักษาอาการทางจิต		
มาก	6	30
ปานกลาง	11	55
น้อย	3	15

จากตารางที่ 3 พบว่ากลุ่มตัวอย่างในการศึกษาทั้งหมด 20 คน ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 30-39 ปี คิดเป็นร้อยละ 50 เป็นเพศหญิงร้อยละ 55 มีสถานภาพสมรสส่วนใหญ่เป็น โสดร้อยละ 60 ระดับการศึกษาพบว่าผู้ป่วยจิตเภทส่วนมากมีการศึกษาระดับประถมร้อยละ 45 รองลงมาเป็นมัธยมศึกษาคิดเป็นร้อยละ 35 ด้านอาชีพพบว่าผู้ป่วยจิตเภทส่วนใหญ่ไม่ได้ประกอบอาชีพ ร้อยละ 50 รองลงมามีอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 25 ผู้ให้การดูแลเมื่อเจ็บป่วยพบว่าส่วนใหญ่ผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเภทเป็นบิดาและมารดา รองลงมาเป็นสามี ภรรยา ร้อยละ 15 และพี่น้อง คิดเป็นร้อยละ 15 จำนวนครั้งที่เข้ารับการรักษามากที่สุดคือตั้งแต่ 6-10 ครั้งคิดเป็นร้อยละ 55 และมีระยะเวลาการเจ็บป่วยทางจิตอยู่ในช่วง 6-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 40 รองลงมาเป็น 1-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 30 ความรู้สึกถึงผลกระทบที่ได้รับจากฤทธิ์ข้างเคียงของยารักษาอาการทางจิตอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 55 รองลงมาคือระดับมากคิดเป็นร้อยละ 30

ส่วนที่ 2 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการใช้ยาตามเกณฑ์การรักษา

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการใช้ยาตามเกณฑ์การรักษา โดยรวม และจำแนกรายด้าน ก่อนและหลังการเสริมสร้างพลังอำนาจ (N=20)

พฤติกรรมการใช้ยา ตามเกณฑ์การรักษา	ก่อนการทดลอง			หลังการทดลอง			t
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	
- การใช้ยาตามเกณฑ์การรักษา	24.90	4.91	ปานกลาง	41.95	3.18	ดี	-12.71*
- การสังเกตและจัดการกับอาการ ข้างเคียงจากยา	27.80	4.06	ปานกลาง	39.50	21.11	ดี	-11.69*
รวม	52.70	6.69	ปานกลาง	81.45	4.34	ดี	-15.53*

*p<.05

จากตารางที่ 4 พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการใช้ยาตามเกณฑ์การรักษาโดยรวม และรายด้าน คือ ด้านการใช้ยาตามเกณฑ์การรักษาและด้านความสามารถในการสังเกตและจัดการกับอาการข้างเคียงจากยาของผู้ป่วยโรคจิตเภทก่อนและหลังได้รับโปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพบว่าคะแนนพฤติกรรมการใช้ยาตามเกณฑ์การรักษา เพิ่มขึ้นกว่าก่อนได้รับโปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และรายด้านเพิ่มขึ้นกว่าก่อนได้รับการเสริมสร้างพลังอำนาจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นกัน

สรุปได้ว่า พฤติกรรมการใช้ยาตามเกณฑ์การรักษาของผู้ป่วยภายหลังได้รับโปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจเพิ่มขึ้นกว่าก่อนได้รับโปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจ

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการใช้ยาตามเกณฑ์การรักษา ด้านการใช้ยาตามแผนการรักษา รายข้อ ก่อนและหลังการเสริมสร้างพลังอำนาจ (N=20)

พฤติกรรมการใช้ยา	ก่อนการทดลอง			หลังการทดลอง			t
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	
ด้านการใช้ยาตามแผนการรักษา							
ไม่รับประทานยานอนหลับเพิ่มโดยที่แพทย์ไม่ได้สั่ง	3.70	1.42	ดี	4.40	.75	ดี	-2.13*
ไม่เพิ่มจำนวนเม็ดยามากกว่าที่แพทย์สั่ง	3.20	1.47	ปานกลาง	4.90	.30	ดีมาก	-5.10*
รับประทานยาครบตามที่แพทย์สั่ง	3.00	.91	ปานกลาง	4.90	.30	ดีมาก	-8.77*
รับประทานยาตรงตามเวลา	2.85	.74	ปานกลาง	4.50	.76	ดีมาก	-7.09*
ไม่เคยลดจำนวนเม็ดยาน้อยกว่าที่แพทย์สั่ง	2.65	1.22	ปานกลาง	4.60	.75	ดีมาก	-6.91*
ไม่เคยลืมรับประทานยา	2.60	.88	ปานกลาง	4.40	.75	ดี	-6.99*
ไม่หยุดรับประทานยาโดยที่แพทย์ไม่แนะนำ	2.45	1.09	ต่ำ	4.75	.55	ดีมาก	-7.90*
ไม่รับประทานยาเฉพาะเมื่อมีความจำเป็นเท่านั้น	2.30	1.08	ต่ำ	4.70	.47	ดีมาก	-9.03*
ไม่เคยหยุดใช้ยาเองเมื่ออาการดีขึ้น	2.25	.85	ต่ำ	4.80	.41	ดีมาก	-11.41*
รวม	2.76	.54	ปานกลาง	4.39	.82	ดี	-12.71*

* $p < .05$

จากตารางที่ 5 พบว่าค่าก่อนใช้โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจผู้ป่วยโรคจิตเภท คะแนนพฤติกรรมการใช้ยาตามเกณฑ์การรักษา ด้านการใช้ยาตามเกณฑ์การรักษา มีคะแนนอยู่ในระดับปานกลาง แต่ภายหลังได้รับโปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจ พบว่า พฤติกรรมการใช้ยาตามเกณฑ์การรักษา ด้านการใช้ยาตามเกณฑ์การรักษา มีคะแนนอยู่ในระดับดี

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการใช้ยาตามเกณฑ์การรักษา ด้านความสามารถในการสังเกตและจัดการกับอาการข้างเคียงจากยา รายชื่อ ก่อนและหลังการเสริมสร้างพลังอำนาจ (N=20)

พฤติกรรมการใช้ยา	ก่อนการทดลอง			หลังการทดลอง			t
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	
ด้านความสามารถในการสังเกตและจัดการกับอาการข้างเคียงจากยา							
เมื่อยาหมดจะไม่ซื้อยากินเองโดยไม่ปรึกษาแพทย์	4.00	1.02	ดี	4.95	.22	ดีมาก	-4.04*
เมื่อเกิดอาการข้างเคียงของยา	3.35	1.22	ปานกลาง	4.00	.72	ดี	-2.79*
รับประทานยาแก้แพ้ตามที่แพทย์สั่ง							
เมื่ออาการดีขึ้นยังรับประทานยาสม่ำเสมอ	3.10	.71	ปานกลาง	4.70	.47	ดีมาก	-9.49*
มาพบแพทย์ตามนัดทุกครั้ง	3.00	.91	ปานกลาง	4.80	.41	ดีมาก	-8.00*
ขอให้แพทย์ปรับการรักษาเมื่ออาการไม่ดีขึ้น	3.00	1.33	ปานกลาง	3.75	.55	ดี	-2.59*
เมื่อมีอาการผื่นปฏิกิริยาแรงจากฤทธิ์ข้างเคียงของยาท่านรีบไปพบแพทย์	2.95	1.46	ปานกลาง	4.05	.88	ดี	-2.68*
เมื่อเจ็บป่วยทางกายจะไม่หยุดใช้ยารักษาอาการทางจิตโดยไม่ปรึกษาแพทย์	2.90	1.11	ปานกลาง	4.65	.67	ดีมาก	-6.05*
ปฏิบัติตามคำแนะนำเรื่องการใช้ยา	2.75	.55	ปานกลาง	4.35	.58	ดี	-8.71*
ปรึกษาทีมสุขภาพเมื่อมีปัญหาหรืออาการผื่นปฏิกิริยาจากการใช้ยา	2.75	1.29	ดี	4.25	.44	ดี	-4.80*
รวม	3.08	.45	ปานกลาง	4.38	.23	ดี	-11.69*

*p < .05

จากตารางที่ 6 พบว่า ค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการใช้ยาตามเกณฑ์การรักษา ด้านความสามารถในการสังเกตและจัดการกับอาการข้างเคียงจากยารายชื่อของผู้ป่วยจิตเภทก่อนและหลังใช้โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจส่วนใหญ่ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05